

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana
t: 01 478 94 00, f: 01 478 98 45, e: gp@dz-rs.si, www.dz-rs.si

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	26 -11- 2020		
Šifra:	210-01/20-15/1		
Povezava:			
EPA:	1504-VIII	EU:	
Sign. zn.:			
KratICA:			

Skupina poslank in poslancev (prvopodpisana **Mateja Udovč**)

Ljubljana, 26. november 2020

G. Igor Zorčič
predsednik Državnega zbora

Spoštovani!

Na podlagi 88. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03 69/04, 68/06 in 47/13), 19. člena Zakona o poslancih (Uradni list RS, št. 112/05 - uradno prečiščeno besedilo, 20/06 - ZNOJF-1, 109/08, 39/11 in 48/12), 114. in 142. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 92/07 - uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13 in 38/17) vlagamo spodaj podpisane poslanke in poslanci

**PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVAH
ZAKONA O ORGANIZIRANOSTI IN DELU V POLICIJI,**

ki vam ga pošiljamo v obravnavo in sprejem po skrajšanem postopku na podlagi 114. in 142. člena Poslovnika Državnega zbora.

Državnemu zboru predlagamo, da Predlog Zakona o dopolnitvah Zakona o organiziranosti in delu v policiji obravnava po skrajšanem postopku, saj gre za manj zahtevne dopolnitve zakona.

Pri obravnavi predloga zakona v Državnem zboru in pri delu njegovih delovnih teles bo sodelovala poslanka **Mateja Udovč**.

Prilogi:

- predlog Zakona o dopolnitvah Zakona o organiziranosti in delu v policiji,
- podpisi poslank in poslancev.

PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVAH ZAKONA O ORGANIZIRANOSTI IN DELU V POLICIJI

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM ZAKONA

Zakon o organiziranosti in delu v policiji ter Zakon o nalogah in pooblastilih policije, ki sta bila sprejeta februarja 2013, nalagata policistom izvajanje nalog z najvišjo stopnjo tveganja za zdravje in življenje. Policisti pri izvajanju teh nalog z najvišjo stopnjo tveganja za zdravje in življenje, izpostavljajo svoje življenje. Tudi poslanstvo policije je pomagati ljudem, skrbeti za njihovo varnost in za varnost premoženja. Pri tem izhaja iz vrednot, ki se kažejo v zakonitem in strokovnem delu, poštenosti nepristranskosti, nediskriminatornosti, odgovornosti, osebnosti in poklicni integriteti, varovanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter spoštovanju ljudi ter njihovega dostojanstva. Dejstvo je, da policisti pri opravljanju svojega poslanstva, dela, tvegajo in izpostavljajo svoje zdravje in življenje.

Zakon o organiziranosti in delu policije v 86. členu opredeljuje nekatere pravice ožjih družinskih članov. Ni pa urejene oziroma določene pravice ožjih družinskih članov do službenega stanovanja v primeru, da je policist, ki je pri opravljanju izgubil življenje imel sklenjeno najemno pogodbo. Potrebno je poudariti, da je pravica do prebivališča temeljna in pomembna za nemoteno življenje in razvoj družine. Zato je utemeljeno, da se določi pravna in socialna varnost, in sicer iz razlogov celostne ter pravične ureditve tega vprašanja, za ožje družinske člane v primeru, ko policist izgubi življenje in je imel sklenjeno najemno pogodbo ter z družino živel v službenem stanovanju policije. Tako bi zagotovili nemoteno nadaljevanje življenja ožjih družinskih članov policista, ki je izgubil življenje pri opravljanju nalog policije.

Pri izvajanju poslanstva oziroma nalog policije prihaja tudi do poškodb, katerih posledica je invalidnost. V primeru I. stopnje invalidnosti ali težjih okvar zdravja nastopijo pogoji, ko policist zaradi zdravstvenih omejitev skladno s določbami tega zakona ni več zmožen opravljati nalog policije, niti več ne more izpolnjevati pogojev za uslužbenca policije. V takšnih primerih se policisti po določbah predpisov, ki urejajo invalidnost tudi invalidsko upokojijo. Določbe zakona in aktov sprejetih na njihovi podlagi ne predvidevajo možnosti podaljšanja najema službenih stanovanj, saj tako zakon kot izvedbeni akti primarno varujejo interes aktivno zaposlenih uslužbencev policije. Izhajajoč iz temeljnih določb Ustave Republike Slovenije, mednarodnih konvencij, pravičnosti in humanosti je nesprejemljivo policista, ki je pri opravljanju nalog policije trajno izgubil zdravje postaviti v situacijo, ko mu bo zakonodajalec odrekel oziroma odvzel stanovanjsko pravico. Osebe s trajnimi okvarami zdravja so upokojene, nimajo možnosti preživljanja ali dela zato so posledično socialno šibke in jih je iz teh razlogov potrebno pravno varovati. V to kategorijo spadajo tudi uslužbenci policije, ki zbolijo zaradi poklicnih bolezni, torej bolezni, ki so v povezavi z opravljanjem nalog policije.

Leta 2017 sta v javnosti odmevala dva primera, ko sta policista oziroma udeleženca vojne za osamosvojitve Republike Slovenije, zaradi zdravstvenih težav in posledično invalidske upokojitve zaradi težav, ki so posledica neurejenosti v zakonu, ogrožena zaradi napovedane deložacije iz službenega stanovanja. Na predlog poslank in poslancev poslanske skupine Slovenske demokratske stranke je Državni zbor konec leta 2017 sprejel novelo Zakona o organiziranosti in delu v policiji, s katero se je skušalo urediti takšne primere, zagotovilo socialno in zdravstveno varstvo, jim dalo garancijo za nemoteno življenje in upokojitev oziroma ohraniti pravico do prebivališča. S tem se je omogočila nemotena zdravniška oskrba, kadar je v konkretnem primeru potrebna.

V zakonodajnem postopku sta bili v okviru prehodnih in končnih določb za smiselno podobno ureditev oseb, ki imajo status veterana oziroma veteranke v vojni za Slovenijo, sprejeti naslednji prehodni določbi 4. člena, ki sta posegli v materijo Zakona o vojnih veteranih (Uradni list RS, št. 59/06 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 101/06 – odl. US, 40/12 – ZUJF in 32/14):

»Do ureditve v ZVV v primeru osebe, ki ima v času smrti status veterana oziroma veteranke v vojni za Slovenijo v skladu z ZVV, in je imela sklenjeno pogodbo o najemu službenega stanovanja, lahko njen ožji družinski član (zakonec, zunajzakonski partner, partner iz registrirane istospolne partnerske skupnosti, otroci ter posvojenci) sklene novo pogodbo o najemu službenega stanovanja za nedoločen čas.

Do ureditve v ZVV lahko oseba, ki ima v času upokojitve zaradi poklicnih bolezni ali iz zaradi priznane invalidnosti I. kategorije ali iz drugih posebej utemeljenih razlogov, kot je na primer vezanost na zdravstveno dejavnost, ki jo opravljajo javni zdravstveni zavodi ter druge pravne in fizične osebe na podlagi dovoljenja za opravljanje zdravstvene dejavnosti zaradi trajnega zdravljenja, trajna vezanost na invalidski voziček ali trajna pomoč druge osebe, status veterana oziroma veteranke v vojni za Slovenijo v skladu z ZVV, sklene pogodbo o najemu ali podaljšanju najema službenega stanovanja, samske sobe in ležišča v samskih sobah enako kot osebe iz tretjega odstavka 88. člena zakona.«.

Pri izvajanju navedene zakonske določbe je bilo ugotovljeno, da ni izpolnjen njen prvotni oziroma osnovni namen novele zakona, kot ga je predlagal tedanji predlagatelj, torej, da se izboljša odnos države do položaja veteranov oziroma veterank v vojni za Slovenijo.

Določba 4. člena Zakona o dopolnitvah Zakona o organiziranosti in delu v Policiji ZODPol-D (Uradni list RS, št. 77/17) se v sistemskem predpisu še do danes na ustrezen način niso v celoti realizirale. Že ob obravnavi navedene novele zakona je bilo napovedano, da bo pristojno ministrstvo preučilo stanovanjsko problematiko policistov in uslužbencev policije (tudi bivših) in da bo ustrezno pripravljen predlog vključilo v novelo zakona o vojnih veteranih. Vlada oziroma pristojno resorno ministrstvo za vojne veterane do konca leta 2018 oz 2020 Državnemu zboru omenjenega predloga ni podalo v obravnavo in sprejem.

Predlagatelji menimo, da je nujno potrebno izboljšati odnos države do položaja veteranov v vojni za Slovenijo in da ne moremo več odlašati oziroma se zanašati na omenjene napovedi oziroma obljube. Predlagatelji želimo poudariti pomembnost veteranov vojne za Slovenijo, ki so (so)omogočili, da danes živimo v samostojni in suvereni državi, da imamo parlamentarno demokracijo in da živimo v neki drugi,

mednarodni skupnosti suverenih držav članic EU. Predvsem pa želimo opozoriti, da vsi upokojeni uslužbenci policije oziroma MNZ v času dela niso uspeli poskrbeti za trajno ureditev svojega bivanjskega vprašanja. Gre torej za občutljivo pravico, saj ima tako bivanjsko kot tudi hkrati socialno noto. Na nepremičninskem trgu namreč vlada pomanjkanje tako najemniških kot tudi neprofitnih stanovanj. Zato se lahko policisti oziroma javni uslužbenci in njihovi ožji družinski člani po odpovedi najemnih razmerij v službenih oziroma stanovanjih v državni lasti znajdejo v neugodnem položaju. Zato menimo, da bi bilo smotrno z novelo zakona, ki ureja organiziranost in delo v policiji, razširiti upravičenja na vse osebe, ki imajo status veterana oziroma veteranke v vojni za Slovenijo in podaljšati pogodbeno razmerja za najem službenih stanovanj oziroma stanovanj, ki jih upravlja MNZ tako za njih kot tudi za njihove ožje družinske člane ob predpostavki, da so izpolnjeni določeni kriteriji (socialne) ogroženosti oziroma (nezadostnega) premoženjskega stanja. In s to novelo omenjene primere urediti v ZODPol, jim zagotoviti (socialno) varstvo, ustrezno bivanje in nemoteno življenje po upokojitvi s tem, da se jim ohrani njihova pravica do najema oziroma podaljša za nedoločen čas.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1. Cilji in načela

Predlog zakona ne odstopa od načel, ki so bila upoštevana že ob pripravi veljavnega zakona in njegove novele, ki je bila sprejeta konec leta 2017. S predlagano dopolnitvijo zakona se sledi vrednotam osamosvojitve Republike Slovenije, načelom socialne države in enakega oziroma primerljivega varstva pravic veteranov vojne za Slovenijo v varnostnih organih, tako na MORS oziroma SV kot tudi na Policiji oziroma MNZ. S predlaganimi dopolnitvami se ureja položaj posameznikov/ic, ki imajo status veterana oziroma veteranke v vojni za Slovenijo po Zakonu o vojnih veteranih, in sicer v upravičenjih najema službenega stanovanja oziroma stanovanja, s katerim upravlja MNZ. S tem se kaže tudi odnos države do posameznikov, ki so bili v vojni za Slovenijo pripravljani žrtvovati svoje življenje, ki so se borili za samostojno in suvereno Slovenijo in za demokratično republiko.

2.2. Poglavitne rešitve

Zakaj je predlagana dopolnitev predmetnega zakona in ne Zakona o vojnih veteranih kot systemskega zakona? Predlagatelji se zavedamo, da urejanje položaja vojnih veteranov v zakonu, ki ureja organiziranost in delo v policiji, ni skladno s pravnim sistemom, saj je temu namenjen Zakon o vojnih veteranih. Kljub temu pa opozarjamo, da je urejanje položaja vojnih veteranov v drugih zakonih, torej tudi v tem zakonu, lahko sprejemljivo, saj je bila temu deloma namenjena tudi omenjena novela ZODPol-D; in sicer v prehodnih določbah tega zakona, v določbi 4. člena. Pri čemer velja opozoriti, da so določbe omenjenega člena že imele materialne posledice in sicer je Policija oziroma MNZ na tej podlagi že sklenila oziroma podaljšala najemne pogodbe določenim kategorijam policistov in uslužbencev policije, ki so kot vojni veterani zajeti v omenjeni določbi. Predlagatelji zato menimo, da so predložene dopolnitve ravno tako sprejemljive, saj gre za izjemnost urejanja določenih pravnih razmerij oziroma najemnih razmerij iz enakih razlogov kot leta

2017 (postopki prenehanja najemnih razmerij in izselitve kategorij vojnih veteranov, ki niso zajeti v določbah 4. člena ZODPol-D). Poleg tega opozarjamo, da gre za omejen obseg pravic oziroma zgolj za eno pravico, ki izhaja iz zaposlitve v Policiji: pravico do najema službenega stanovanja oziroma stanovanja v lasti države, ki ga upravlja MNZ. Poleg tega se vsebina tega predloga zakona, ki se nanaša zgolj na vojne veterane, ki so oziroma so bili zaposleni v policiji, sicer umešča v materialni del ZODPol, a v posebno poglavje in med posebne določbe na koncu materialnega dela zakona. Gre za določbe novih členov, ki jih vmeščamo za prekrškovne določbe in pred prehodne določbe veljavnega zakona. Poleg tega opozarjamo, da zakon o vojnih veteranih določa procesna pravila in pristojne organe le za pravice, ki so določene v tem zakonu, medtem ko pravico do najema službenega stanovanja in organ, ki odloča (posebna komisija), za policiste in uslužbence policije določa ZODPol. Zato je smiselno, da se za policiste in uslužbence policije (tudi bivše), ki so vojni veterani, uporabi tako procesna ureditev tega zakona kot tudi organ, ki odloča o pravici. Tudi iz odgovora na poslansko vprašanje, ki ga je postavila poslanka Anja Bah Žibert v zvezi z reševanjem stanovanjskega problema upokojenih policistov in uslužbencev ministrstva za notranje zadeve, izhaja, da ureditev, po kateri o pravicah vojnih veteranov po določilih ZODPol-D iz leta 2017 (4. člen novele zakona) oziroma o vlogah policijskih vojnih veteranov za podaljšanje najemnega razmerja za uporabo službenih stanovanj odloča ministrstvo, pristojno za vojne veterane, ni ustrezna. Kot je posredno razvidno iz omenjenega odgovora, bi bila najprimernejša ureditev, na podlagi katere o tej pravici odloča pristojno ministrstvo, ki s temi stanovanji upravlja. Zato je smiselno, da se tudi materialna podstat oziroma sama pravica uredi hkrati s procesnimi pravili; torej, da se tako materialna pravica do najema kot tudi procesna pravila o podaljšanju uredijo v tem zakonu oziroma na tej zakonski podlagi v podzakonskem aktu –Pravilniku o oddaji službenih stanovanj, samskih sob in ležišč v samskih sobah MNZ za potrebe Policije.

Zato predlagatelji s to novelo razveljavljamo tudi določbe 4. člena novele ZODPol iz leta 2017, saj se zavedamo, da je ureditev te pravice za vojne veterane, policiste in uslužbence policije (tudi bivše), tako specifična, da sklicevanje na zakon o vojnih veteranih oziroma prepuščanje odločanja o njej drugemu organ (Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti), ni primerno.

Prav tako smo prepričani, da se mora ustrezno urediti bivanjska oziroma stanovanjska problematika za vse kategorije vojnih veteranov v policiji. Tako za mrtve in invalidne vojne veterane/ke (ti so sicer zajeti že v določbah 86. in 88. člena, saj tadv a člena to pravico dajeta tudi vojnim veteranom), ki so delali na policiji ali ministrstvu za notranje zadeve (do reorganizacije policije leta 2010 so bili zaposleni v policiji kot organu v njegovi sestavi, kasneje pa so bili nekateri premeščeni na ministrstvo) in so najemniki službenega stanovanja oziroma stanovanja MNZ (nekateri so ostali najemniki kljub temu, da so bili premeščeni v druge upravne organe ali pa so se zaposlili v drugih državnih organih).

Novela zakona torej vsebuje določbe, ki bi morale biti po omenjeni noveli urejene v posebnem zakonu, to je v Zakonu o vojnih veteranih. Vlada je v mandatu 2014-2018 imenovala medresorsko delovno skupino, ki naj bi obravnavala predloge sprememb in dopolnitev Zakona o vojnih veteranih, ki so jih podala veteranska združenja. Omenjena delovna skupina bi morala pripraviti končno rešitev tudi za ureditev teh kategorij vojnih veteranov oziroma policistov in uslužbencev policije. Ker predlog

novele zakona o vojnih veteranih do danes ni bil pripravljen oziroma sprejet na vladi in posredovan v Državni zbor, predlagatelji tega zakona predlagamo dopolnitev določb Zakona o organiziranosti in delu v policiji na način, da se vojnim veteranom oziroma veterankam, ki imajo sklenjeno najemno razmerje za službeno ali drugo stanovanje, ki je del državnega premoženja in v upravljanju ministrstva, pristojnega za notranje zadeve, omogoči nadaljevanje najemnega razmerja zanje oziroma njihove ožje družinske člane za nedoločen čas ob upoštevanju z zakonom določenih kriterijev in sicer (socialne) ogroženosti in premoženjskega stanja.

3. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

3.1. Prilagojenost predlagane ureditve pravu Evropske unije

Zakon ni predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije.

3.2. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Nemčija

Bundespolizei (BPol) je federalna policija, ki je podrejena zveznemu ministrstvu za notranje zadeve. Zvezno ministrstvo za notranje zadeve vodi zvezni minister. Policija, ki je sestavni del ministrstva, se deli na zvezno in deželno policijo (16 dežel). Deželne policije vodi posamezni minister za notranje zadeve zvezne dežele Nemčije. Tako je na primer v zvezni deželi Bavarski na podlagi zakona o organizaciji bavarske državne policije (Gesetz über Organisation der Bayerischen Staatlichen Polizei) notranje ministrstvo najvišji nadrejeni in usmerjevalni organ bavarske policije. Minister je pooblaščen dajati splošna navodila vsem v notranjem ministrstvu (kamor hierarhično spada tudi najnižja policijska enota na lokalni ravni). Navodila za policijo so splošna in strokovna in so za vse delavce policije obvezujoča. Ministrstvo lahko vodi tudi posamezne akcije, celo neposredno, kajti pristojni uradniki so obenem tudi policijski uradniki z vsemi pooblastili, pravicami in dolžnostmi policistov. Vsa deželna policija je organizirana strogo hierarhično. Takšna hierarhična organizacija vodi k jasnim nad- in podrejenim odnosom in omogoča hitro in učinkovito reagiranje policije.

Socialne pravice ureja zvezna delovna zakonodaja. Deželni zakon o uradnikih pa določa (100. člen), da ministri lahko predpišejo posebne določbe za policiste (tudi gasilce, civilno zaščito in obveščevalne službe), da so izvzeti iz splošne delovne zakonodaje, in sprejmejo posebne akte za te kategorije.

Zvezni zakonu v 141. členu določa, da imajo policisti pravico do polnega zdravstvenega varstva v času, ko so zaposleni kot policisti. Zdravstvena varnost je zagotovljena tudi med bivanjem v tujini, tudi brez delovnih obveznosti, vendar le v višini, kot bi bila zagotovljena na območju Nemčije. Stroške krije dežela (če je policist zaposlen v deželi) oz. zveza (če je zaposlen v zvezni policiji).

Posebno zahtevne oblike dela so urejene v odredbi o težji delih (za uradnike), kamor sodijo:

- službe, kjer uslužbenci delajo v neugodnem delovnem času

- dežurna služba
- specialne enote
- letalsko osebje.

Finančni dodatki za potapljače (uradniki in vojaki) se štejejo po urni postavki 3,09 evra za uro brez potapljaške opreme, po globinah od 5., 10. in po 15. metrih pa so določeni še višji dodatki. Pomembno je to, da upoštevajo dodatke za čas potapljanja. Prav tako imajo določene finančne dodatke za delo z eksplozivnimi sredstvi.

V deželnem zakonu o uradnikih (140. člen) je določeno, da delodajalec policistu lahko odredi, da mora bivati v skupnih bivališčih in uporabljati skupnostno preskrbo. To lahko odredi zaradi posebnih nalog, usposabljanj in izobraževalnih procesov.

Avstrija

Javna varnost je v Avstriji razdeljena na tri organizacijske in teritorialne ravni. Najvišji organ, pristojen za javno varnost, je ministrstvo za notranje zadeve, kjer kot organizacijska enota deluje tudi direktor za javno varnost. Za neposredno izvajanje nalog javne varnosti je odgovorna izvedbena veja zvezne policije, to sta t. i. redarstvena služba zvezne policije in lokalna policija, t. i. občinsko redarstvo. Za izvajanje policijskih nalog so na lokalni ravni vzpostavljeni policijski inšpektorati.

Zakonodaja s področja socialne varnosti (bolniški dopust, zavarovanje za poklicno nesrečo in smrt, pokojninski sistem) se uporablja tudi za policiste. Obstajajo posebni dodatki za delo v nočni izmeni, za nevarnost in posebne delovne razmere, kot spodbuda za strokovnjake (na primer za pilote helikopterjev itd.).

Zvezno ministrstvo za notranje zadeve zagotavlja psihološko pomoč za policiste, ki jo potrebujejo, na primer zaradi travme po streljanju ali izgorevanja na delovnem mestu. Te obveznosti niso urejene na podlagi predpisov delovnega prava, izhajajo pa iz splošne obveznosti delodajalca za skrb izpostavljenih delavcev.

Obstajajo posebne določbe za pravno pomoč policistom, ko gre za kazenski pregon v zvezi z izpolnjevanjem uradnih nalog, obsega pa predvsem plačilo odvetnika.

Finska

Na ministrstvu za notranje zadeve deluje policija (Police Department) kot vrhovni policijski urad, ki upravlja in razvija policijske dejavnosti, odloča o nacionalnih strategijah, skrbi za razvoj policijske dejavnosti, pripravlja zakonodajo s policijskega področja in zagotavlja strokovno znanje s področja notranjih zadev. Poleg tega policija skrbi tudi za zadeve, povezane z zasebnim varovanjem, in nekatere upravne zadeve (npr. strelno orožje).

Rezervna sestava policije deluje v okviru rednih enot policije. Naloge lahko opravljajo v času krize, katastrof in v vojni. Rezervni policisti sklenejo posebno pogodbo s policijo za delo v rezervni sestavi, s katero so opredeljene pravice in obveznosti med

posameznikom in inštitucijo. Vpoklic na delo opravlja policija. Usposabljanje organizirajo vsako drugo ali tretje leto in traja nekaj dni.

Pokojnine za državne uslužbence so urejene v zakonu o pokojninah (State Employees' Pensions Act). Plačujejo se iz državnega proračuna. Pokojnina kot pravica se dodeli v obliki starostne, invalidske ali polovične pokojnine. Poleg tega so prejemniki pokojnine upravičeni še do rehabilitacijskih dodatkov. Družinske pokojnine se dodelijo kot pokojnine za preživele zakonce in vzdrževane družinske člane, mlajše od 18 let.

Slovaška

V slovaški zakonodaji je delovnoppravna ureditev policistov ločena od zakona, ki ureja naloge, pooblastila in odgovornosti policistov (Police Corps, duties, powers and responsibilities of police officers and other fundamental issues št. 171/1993 Coll. o policijski korpusa).

Celovita ureditev delovnih razmerij policistov in pripadnikov nekaterih drugih oboroženih sil je bila urejena s posebnim zakonom (št. 73/1998 Coll. on the state service of members of the Police Corps, the Slovak Information Service, the Corps of Prison and Court Guard of the Slovak republic and of the Railway Police), socialna varnost pa z drugim posebnim zakonom (no. 328/2002 on the social security of policemen and soldiers). Ta zakonodaja je popolnoma neodvisna od splošno veljavne delovne zakonodaje (zakon št. 311/2001 Coll. Labor code) in splošno veljavne zakonodaje o socialni varnosti. Poleg navedenih pravnih aktov obstajajo številni drugi, ki jih izda minister za notranje zadeve ali generalni direktor policije in urejajo več vidikov dela policistov.

Nadurno delo ureja poseben zakon (št. 73/1998 Coll), opredeljuje ga kot delo, ki presega redni tedenski delovni čas. Policist mora opraviti nadurno delo, če je to potrebno zaradi "pomembnih interesov držav". Pomemben interes države je opredeljen z uredbo (17/2008), in sicer so to dejavnosti, ki jih ni mogoče opraviti v rednem tedenskem delovnem času, zaradi njihove pomembnosti, obsega in takojšnje potrebe.

Policist ima pravico do šest tednov letnega dopusta. Ta osnovni dopust pa se lahko poveča še za dva tedna, ki jih preživi v zdravilišču na predlog zdravniške komisije. Če policist dela manj kot celo leto, ima pravico do sorazmernega dela dopusta. Dopust mora praviloma uporabiti v enem neprekinjenem obdobju. Če koristi dopust v več delih, mora vsaj en del skupaj trajati najmanj dva tedna. Začetek dopusta določi policistov nadrejeni, ob upoštevanju interesov službe in želje policista. Dopust je treba izkoristiti do konca leta, in le zaradi objektivnih razlogov ga je možno izkoristiti do konca prihodnjega leta. Zaradi pomembnih službenih interesov lahko nadrejeni spremeni predhodno določene dni dopusta ali dopust celo prekliče.

Socialna varnost policistov je popolnoma neodvisna od sistema socialne varnosti državljanov. Dajatve se plačujejo od plače policista in prispevkov delodajalca. Sistem socialne varnosti vključuje:

- nadomestilo plače zaradi bolniške, ki je na splošno bolj ugodna kot v civilnem sistemu socialne varnosti,

- nadomestilo zaradi poškodb, ki policistu zagotavlja kompenzacijo za stalno poslabšanje zdravja zaradi dela, poškodb ali bolezni, povezane z delom. Če je posledica poškodbe ali bolezni smrt, so do plačila upravičeni sorodniki.

Osnovni pogoj za upokožitev je vsaj 15 let službovanja.

Bonusi in koristi so določeni za različne situacije in so odvisni tudi od položaja policista. Policisti lahko prejmejo izredne nagrade za izjemne storitve za delo preko svojih dolžnosti in za izpolnitev izredne naloge.

Druga plačila, ki se lahko štejejo kot dajatve ali dodatki, so:

- nadomestilo za stroške, ki nastanejo pri prerazporeditvi,
- nadomestilo za stroške selitve,
- nadomestilo za stroške preventivne rehabilitacije,
- povračilo potnih stroškov za družinske obiske.

Dodatni osebni bonusi:

- rekreacijske storitve: policisti in upokoženi policisti, njihovi zakonci in mladoletni otroci lahko izkoristijo rekreacijske-počitniške objekte v lasti ministrstva za notranje zadeve po nižanih cenah;
- zdraviliško zdravljenje: policisti, upokoženi policisti in upokoženi policisti invalidi lahko koristijo brezplačno zdraviliško zdravljenje na priporočilo njihovih zdravnikov;
- ureditev pokopa za policista.

Psihološka pomoč policistom je bila urejena z uredbama ministrstva za notranje zadeve (103/2005 on psychodiagnostic and psychological examination and the regulation 36/2003 on the system of psychological care of members of the Police Corps). Obsega naloge, določene v letnih akcijskih načrtih.

Glavne so:

- preiskave prosilcev za zaposlitev ali uradnikov, ki zaprosijo za zaposlitev v posebnih enotah, ali uradnikov, ki zaprosijo za delo s posebno opremo itd.,
- psihološko usposabljanje uradnikov, ki obsega psihologijo vodenja, obvladovanje stresa in komunikacijske zmožnosti,
- osveščanje o zdravem načinu življenja, ki je usmerjeno v ohranjanje in izboljšanje duševnega zdravja in dobrega počutja policistov,
- psihološka preventiva, ki vsebuje profiliranje prosilcev in policistov, redne diagnostične preiskave uradnikov (vsakih 5 let), informacijske kampanje o pogostih psiholoških nevarnostih, usmerjeno diagnostiko in zdravljenje,
- posebna psihološka usposabljanja za uradnike, katerih cilj je izboljšanje njihove sposobnosti za uspešno in aktivno obvladovanje praktičnih situacij pri policijskem delu,
- svetovanje tako posameznikom kot skupinam za odpravljanje poklicnih in zasebnih težav,
- posttravmatska svetovanja policistom, ki so imeli pred kratkim travmatično izkušnjo (uporaba smrtonosne sile, smrt sodelavca, situacije s talci, samomorilske situacije, delo z agresivnimi skupinami, naravne katastrofe), za preprečevanje duševnih motenj in regeneracijo policista za delo,
- opravljanje analiz in raziskav, ki so namenjene izboljšanju institucionalnih zmogljivosti za psihološko oskrbo in izboljšanje upravljanja s človeškimi viri.

4. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona nima neposrednih posledic na državni proračun v letih 2020, 2021 in 2022.

Predlog zakona nima neposrednih posledic na druga javnofinančna sredstva.

5. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Zakon ne predvideva dodatnih proračunskih sredstev za izvedbo zakona v letih 2020, 2021 in 2022.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

Sprejem zakona ne bo imel drugih posledic.

7. RAZLOGI ZA OBRAVNAVO PO SKRAJŠANEM POSTOPKU

Ker gre za manj zahtevno dopolnitev zakona, predlagamo, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o organiziranosti in delu v policiji (Uradni list RS, št. 15/13, 11/14, 86/15, 77/16, 77/17, 36/19 in 66/19 - ZDZ) se poglavje »XIII.a POSEBNA DOLOČBA« spremeni tako, da se glasi »XIII.a POSEBNE DOLOČBE«.

2. člen

Za 109.a členom se dodata novi 109.b in 109.c člen, ki se glasita:

»109. b člen

(pravica vojnega veterana do službenega stanovanja oziroma stanovanja v lasti Republike Slovenije, ki mu ga je dodelilo ministrstvo, pristojno za notranje zadeve)

(1) Policist in uslužbenec policije, ki ima status veterana oziroma veteranke v vojni za Slovenijo v skladu z Zakonom o vojnih veteranih (Uradni list RS, št. 59/06 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 101/06 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 32/14 in 21/18 - ZNOrg) (v nadaljevanju: vojni veteran), ki je do upokojitve delal v policiji, lahko zaprosi za podaljšanje najemne pogodbe za službeno stanovanje ali stanovanje v lasti Republike Slovenije, ki mu ga je dodelilo ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, na podlagi razpisa, za nedoločen čas z enakimi pravicami in obveznostmi iz najemnega razmerja.

(2) Vojni veteran lahko zaprosi za podaljšanje najemne pogodbe iz prejšnjega odstavka za nedoločen čas, če to stanovanje pomeni njegovo edino stanovanje, in njegov zakonec, zunajzakonski partner ali partner iz partnerske zveze ni lastnik ali solastnik drugega stanovanja ali nepremične, ki je primerna za bivanje, in če on in njegov zakonec, zunajzakonski partner ali partner iz partnerske zveze, ne razpolaga s finančnimi sredstvi ali nepremičnino, ki mu omogoča nakup stanovanja oziroma nepremičnine, primerne za bivanje, ki je primerljivo s stanovanjem, v katerem biva (primerljiva tržna cena).

(3) V primeru smrti vojnega veterana lahko zaprosi za podaljšanje najemne pogodbe iz prvega odstavka tega člena za nedoločen čas tudi njegov zakonec, zunajzakonski partner, partner iz partnerske zveze ali odrasla oseba, ki je bila z najemnikom v skrbniškem odnosu.

(4) V primeru smrti vojnega veterana lahko otrok, posvojenec in otrok, ki je bil z vojnim veteranom v skrbniškem odnosu, zaprosi za podaljšanje najemne pogodbe iz prvega odstavka tega člena za čas, ko ga je vojni veteran dolžan vzdrževati, iz utemeljenih razlogov pa najdlje do otrokovega 27. leta starosti.

109. c člen

(1) Bivši policist in bivši uslužbenec policije, ki ima status veterana oziroma veteranke v vojni za Slovenijo v skladu z Zakonom o vojnih veteranih (Uradni list RS, št. 59/06 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 101/06 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 32/14 in 21/18 - ZNOrg), ki mu je delovno razmerje v policiji prenehalo po letu 2010 zaradi reorganizacije ali je bil premeščen v ministrstvo, pristojno za notranje zadeve ali mu je delovno razmerje pri policiji prenehalo zaradi premestitve v drug upravni organ ali zaposlitve v drugem državnem organu, lahko po upokojitvi zaprosi za podaljšanje najemne pogodbe za službeno stanovanje ali stanovanje v lasti Republike Slovenje, ki mu ga je dodelilo ministrstvo, pristojno za notranje zadeve na podlagi razpisa, v katerem biva, za nedoločen čas z enakimi pravicami in obveznostmi iz najemnega razmerja.

(2) Podaljšanje najemne pogodbe iz prejšnjega odstavka za nedoločen čas se osebi iz prejšnjega odstavka in osebam iz tretjega in četrtega odstavka prejšnjega člena omogoči na način in pod pogoji iz prejšnjega člena.

PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

3. člen

Minister uskladi predpis iz drugega odstavka 88. člena zakona z določbami 2. člena tega zakona najkasneje v enem mesecu od uveljavitve tega zakona.

4. člen

Upravičenci iz 109.b in 109. c člena zakona, ki so v postopku prenehanja najemnega razmerja ali so prejeli obvestilo o izselitvi iz stanovanja iz prvega odstavka 109.b in 109. c člena zakona pred uveljavitvijo tega zakona, lahko zaprosijo za podaljšanje najemne pogodbe za nedoločen čas najkasneje v dveh mesecih od uveljavitve tega zakona. Pristojni organ mora o prošnji iz prejšnjega stavka odločiti v enem mesecu od prejema prošnje. Če pristojni organ o prošnji ne odloči v tem roku, se šteje, da je najemna pogodba podaljšana za nedoločen čas. Do odločitve pristojnega organa se postopki prenehanja najemnega razmerja ali izselitve prekinejo.

5. člen

Osebe, ki so sklenile najemne pogodbe na podlagi določb 4. člena Zakona o dopolnitvah Zakona o organiziranosti in delu v policiji (Uradni list RS, št. 77/17), lahko zaprosijo za podaljšanje najemne pogodbe za nedoločen čas pod pogoji iz 109.b člena zakona najkasneje v dveh mesecih od uveljavitve tega zakona. Pristojni organ mora o prošnji iz prejšnjega stavka odločiti v enem mesecu od prejema prošnje. Če pristojni organ o prošnji ne odloči v tem roku, se šteje, da je najemna pogodba podaljšana za nedoločen čas.

6. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati določbe 4. člena Zakona o dopolnitvah Zakona o organiziranosti in delu v policiji (Uradni list RS, št. 77/17).

7. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV PO ČLENIH

K 1. in 2. ČLENU

Zakaj je predlagana dopolnitev predmetnega zakona in ne Zakona o vojnih veteranih kot systemskega zakona? Predlagatelji se zavedamo, da urejanje položaja vojnih veteranov v zakonu, ki ureja organiziranost in delo v policiji, ni skladno s pravnim sistemom, saj je temu namenjen Zakon o vojnih veteranih. Kljub temu pa opozarjamo, da je urejanje položaja vojnih veteranov v drugih zakonih, torej tudi v tem zakonu, lahko sprejemljivo, saj je bila temu deloma namenjena tudi omenjena novela ZODPol-D; in sicer v prehodnih določbah tega zakona, v določbi 4. člena. Pri čemer velja opozoriti, da so določbe omenjenega člena že imele materialne posledice in sicer je Policija oziroma MNZ na tej podlagi že sklenila oziroma podaljšala najemne pogodbe določenim kategorijam policistov in uslužbencev policije, ki so kot vojni veterani zajeti v omenjeni določbi. Predlagatelji zato menimo, da so predložene dopolnitve ravno tako sprejemljive, saj gre za izjemnost urejanja določenih pravnih razmerij oziroma najemnih razmerij iz enakih razlogov kot leta 2017 (postopki prenehanja najemnih razmerij in izselitve kategorij vojnih veteranov, ki niso zajeti v določbah 4. člena ZODPol-D). Poleg tega opozarjamo, da gre za omejen obseg pravic oziroma zgolj za eno pravico, ki izhaja iz zaposlitve v Policiji: pravico do najema službenega stanovanja oziroma stanovanja v lasti države, ki ga upravlja MNZ. Poleg tega se vsebina tega predloga zakona, ki se nanaša zgolj na vojne veterane, ki so oziroma so bili zaposleni v policiji, sicer umešča v materialni del ZODPol, a v posebno poglavje in med posebne določbe na koncu materialnega dela zakona. Gre za določbe novih členov, ki jih vmeščamo za prekrškovne določbe in pred prehodne določbe veljavnega zakona. Poleg tega opozarjamo, da zakon o vojnih veteranih določa procesna pravila in pristojne organe le za pravice, ki so določene v tem zakonu, medtem ko pravico do najema službenega stanovanja in organ, ki odloča (posebna komisija), za policiste in uslužbence policije določa ZODPol. Zato je smiselno, da se za policiste in uslužbence policije (tudi bivše), ki so vojni veterani, uporabi tako procesna ureditev tega zakona kot tudi organ, ki odloča o pravici. Tudi iz odgovora na poslansko vprašanje, ki ga je postavila poslanka Anja Bah Žibert v zvezi z reševanjem stanovanjskega problema upokojenih policistov in uslužbencev ministrstva za notranje zadeve, izhaja, da ureditev, po kateri o pravicah vojnih veteranov po določilih ZODPol-D iz leta 2017 (4. člen novele zakona) oziroma o vlogah policijskih vojnih veteranov za podaljšanje najemnega razmerja za uporabo službenih stanovanj odloča ministrstvo, pristojno za vojne veterane, ni ustrezna. Kot je posredno razvidno iz omenjenega odgovora, bi bila najprimernejša ureditev, na podlagi katere o tej pravici odloča pristojno ministrstvo, ki s temi stanovanji upravlja. Zato je smiselno, da se tudi materialna podstat oziroma sama pravica uredi hkrati s procesnimi pravili; torej, da se tako materialna pravica do najema kot tudi procesna pravila o podaljšanju uredijo v tem zakonu oziroma na tej zakonski podlagi v podzakonskem aktu –Pravilniku o oddaji službenih stanovanj, samskih sob in ležišč v samskih sobah MNZ za potrebe Policije.

Prav tako smo prepričani, da se mora ustrezno urediti bivanjska oziroma stanovanjska problematika za vse kategorije vojnih veteranov v policiji. Tako za mrtve in invalidne vojne veterane/ke (ti so sicer zajeti že v določbah 86. in 88. člena, saj ta dva člena to pravico dajeta tudi vojnim veteranom), ki so do upokojitve delali na policiji ali ministrstvu za notranje zadeve (do reorganizacije policije leta 2010 so bili

zaposleni v policiji kot organu v njegovi sestavi, kasneje pa so bili nekateri premeščeni na ministrstvo) in so najemniki službenega stanovanja oziroma stanovanja MNZ (nekateri so ostali najemniki kljub temu, da so bili premeščeni v druge upravne organe ali so se zaposlili v drugih državnih organih). Novela zakona torej vsebuje določbe, ki bi morale biti po omenjeni noveli urejene v posebnem zakonu, to je v Zakonu o vojnih veteranih. Vlada je v mandatu 2014-2018 imenovala medresorsko delovno skupino, ki naj bi obravnavala predloge sprememb in dopolnitev Zakona o vojnih veteranih, ki so jih podala veteranska združenja. Omenjena delovna skupina bi morala pripraviti rešitev tudi za ureditev teh kategorij vojnih veteranov oziroma policistov in uslužbencev policije. Ker predlog novele zakona o vojnih veteranih do danes ni bil pripravljen oziroma sprejet na vladi in posredovan v Državni zbor, predlagatelji tega zakona predlagamo dopolnitev določb Zakona o organiziranosti in delu v policiji na način, da se vojnim veteranom oziroma veterankam, ki imajo sklenjeno najemno razmerje za službeno ali drugo stanovanje, ki je del državnega premoženja in v upravljanju ministrstva, pristojnega za notranje zadeve, omogoči nadaljevanje najemnega razmerja zanje oziroma njihove ožje družinske člane za nedoločen čas ob upoštevanju z zakonom določenih kriterijev in sicer (socialne) ogroženosti in premoženjskega stanja.

K 3. ČLENU

Določa se prehodno obdobje, v katerem je potrebno uskladiti predpis iz 88. člena Zakona o organiziranosti in delu v policiji. Zaradi postopkov o odpovedi najemnega razmerja ali o izselitvi iz službenega stanovanja oziroma stanovanja v upravljanju MNZ, ki so v teku, predlagamo krajši rok spremembe internega akta.

K 4. ČLENU

S tem členom se določa, da lahko upravičenci iz 2. člena tega zakona, ki so v postopku prenehanja veljavnosti najemnega razmerja ali so prejeli obvestilo o izselitvi iz stanovanja pred uveljavitvijo tega zakona, predlagajo podaljšanje veljavnosti najemne pogodbe za nedoločen čas najkasneje v dveh mesecih od uveljavitve tega zakona. Pristojni organ mora o predlogu iz prejšnjega stavka odločiti v enem mesecu. Če pristojni organ o predlogu ne odloči v tem roku, je vzpostavljena domneva, da je najemna pogodba z enakimi pravicami in obveznostmi podaljšanja. Da v času od uveljavitve zakona pa do podaje prošnje za podaljšanje najemnega razmerja ne bi prišlo do prekinitve ali izselitve iz stanovanja, se do odločitve pristojnega organa vsi postopki prekinejo.

K 5. ČLENU

Ker z določbo 6. člena preneha veljati pravna podlaga iz novele ZODPol-D, na podlagi katere so nekatere kategorije vojnih veteranov že uveljavile podaljšanje najemnega razmerja, se tudi tem posameznikom zaradi dejstva, ker so se s prenehanjem pravne podlage prenehala tudi omenjena že sklenjena pravna razmerja, omogoča sklenitev nove najemne pogodbe oziroma podaljšanje le-te; seveda pod pogoji iz tega zakona.

K 6. ČLENU

S tem členom se določa prenehanje veljavnosti 4. člena Zakona o dopolnitvah Zakona o organiziranosti in delu v policiji - ZODPol-D (Uradni list RS, št. 77/17). Že ob obravnavi slednje novele zakona je bilo napovedano, da bo pristojno ministrstvo preučilo stanovanjsko problematiko policistov in uslužbencev policije (tudi bivših, ki so bili prezaposleni v MNZ in ostale upravne ali državne organe) in da jih bo na ustrezen način vključilo v novelo zakona o vojnih veteranih. Predlog novele zakona o vojnih veteranih do danes ni bil pripravljen oziroma sprejet na vladi in posredovan v Državni zbor. Zato predlagatelji s to novelo določamo prenehanje določbe 4. člena novele ZODPol iz leta 2017, saj se zavedamo, da je ureditev te pravice za vojne veterane, policiste in uslužbence policije (tudi bivše), tako specifična, da sklicevanje na zakon o vojnih veteranih oziroma prepuščanje odločanja o njej drugemu organ (Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti), ni primerno. Menimo, da je ustrežnejša ureditev, na podlagi katere se materija iz omenjene prehodne določbe novele iz leta 2017 vključi med posebne določbe tega zakona.

K 7. ČLENU

Določa se običajni rok za začetek veljavnosti zakona, torej 15 dni po objavi v Uradnem listu RS.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO IN DOPOLNJUJEJO

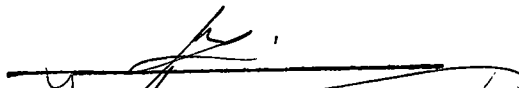
XIII.a POSEBNA DOLOČBA

109.a člen

Ne glede na določbo drugega odstavka 102. člena tega zakona pomožnim policistom plačilo za pripravljenost ne pripada do 31. decembra 2015.

Podpisi poslank in poslancev PS SMC

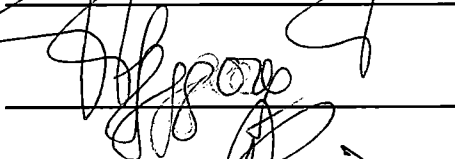
Mateja Udovč

Janja Sluga

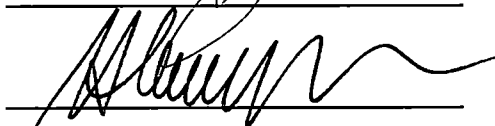
Monika Gregorčič

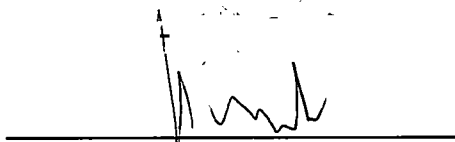
Gregor Perič

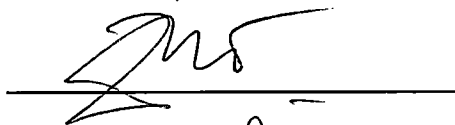
mag. Branislav Rajič

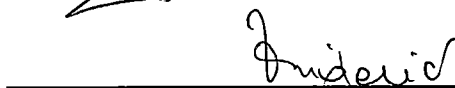
Mag. Dušan Verbič

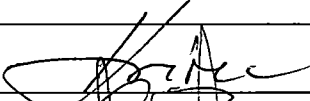
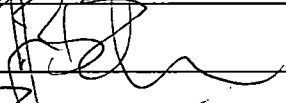
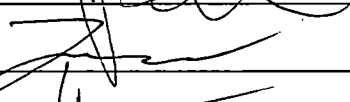
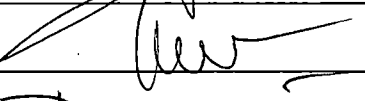
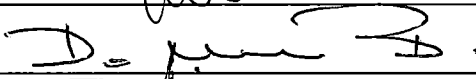
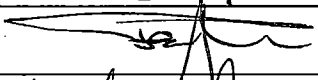

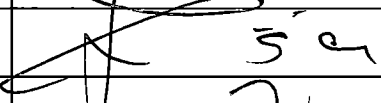
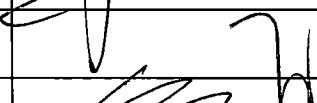
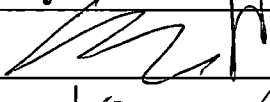
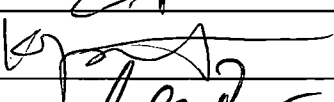
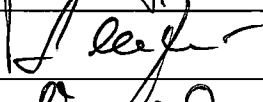
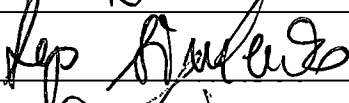
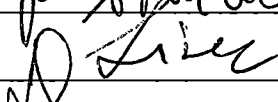

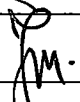
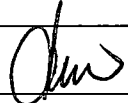

Igor Zorčič

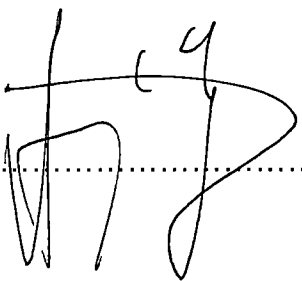
Mojca Žnidarič

PODPISI POSLANK IN POSLANCEV SDS

IME IN PRIIMEK	PODPIS
DANIJEL KRIVEC	
ANJA BAH ŽIBERT	
FRANC BREZNIK	
NADA BRINOVŠEK	
BORIS DOBLEKAR	
JURE FERJAN	
MAG. KARMEN FURMAN	
MAG. BRANKO GRIMS	
EVA IRGL	
LIDIJA IVANUŠA	
ALENKA JERAJ	
MAG. DEJAN KALOH	
FRANCI KEPA	
JOŽEF LENART	
SUZANA LEP ŠIMENKO	
TOMAŽ LISEC	
LEON MERJASEC	
JANEZ MOŠKRIČ	
BOJAN PODKRAJŠEK	
MAG. MARKO POGAČNIK	

Andrej Černigoj

A handwritten signature in black ink, consisting of stylized, overlapping letters. The signature is positioned to the right of a horizontal dotted line that extends across the page.

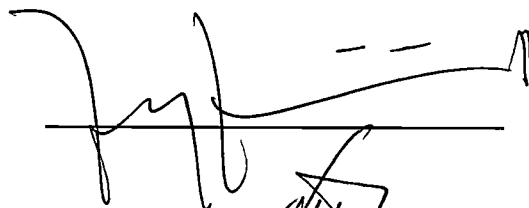
Franc Jurša

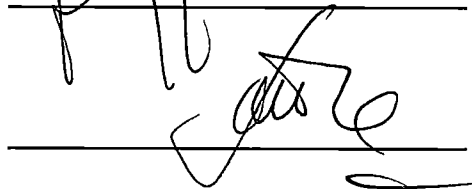
A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Franc Jurša', written over a horizontal dotted line. The signature is stylized and cursive.

PODPISI POSLANCEV

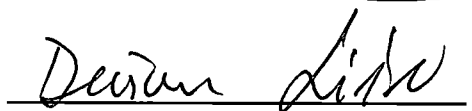
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Zmago Jelinčič Plemeniti', written over a horizontal line.

JANI IVANUŠA

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Jani Ivanuša', written over a horizontal line.

DUŠAN ŠIŠKO

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Dušan Šiško', written over a horizontal line.

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 96 68, f: 01 478 98 45, e: gp@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Felice Žiža

Ferenc Horváth